

CultureTalk Tibetan Language and Culture Video Transcripts:
<http://langmedia.fivecolleges.edu>
Moving from an all Tibetan School to an American School

“Exile” Dialect (mix of regional dialects, usually considered Lhasa dialect...)

Tibetan transcript:

ཀུ་ང་རང་མིང་ལ་བསྟན་འཛིན་ཚོས་སྐྱེད་ཡིན་ ང་རང་བོད་ནས་སླེབས་སྐྱོད་ཡིན་རེད་
ད་ལྟ་འདི་ལ་སླེབས་ནས་ཟླ་བ་བཞི་ཚམ་འགོ་སོང།

ཨ་ནི་སློན་རྒྱ་གར་ལུང་བ་ལར་ཡོད་དུ་ཨ་ནི་ང་རང་ རྩོམ་ལི་ཀུར་པའི་ཉེ་སློབ་གར་ལ་ཨ་ནི་སློབ་སྦྱང་བྱེད་ནས་ཡོད་རེད་
འུ་འོ་འདི་སློབ་སྦྱང་ལ་འཛིན་གྲྭ་བདུན་པར་པར་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ བདུན་པར་ནས་བརྒྱུད་བ་བར་ཕྱིན་པ་ཡིན་
ཡིན་ནའང་བརྒྱུད་པར་ཟླ་བ་གཅིག་མ་རྟོག་འགོ་ཡ་རག་མ་སོང།

ཨ་ནི་ང་རང་སློབ་སྦྱང་བྱེད་ཡ་རག་མ་སོང་རེད་འདི་ནས་ཨ་རི་ལར་ཚུར་སླེབས་བྱས་
ཨ་ནི་སློན་མ་ང་ཚོའི་རྒྱ་གར་ལུང་པའི་སློབ་གྲྭ་འདི་ག་འདྲ་ཞིག་ཡོད་རེད་ལབ་ན་ ཨ་ནི་Boarding school
རེད་ཡ། ཨ་ནི་Boarding school

ལབ་ན་བོད་སྐད་ཀྱི་མ་ཕུན་ནང་ནས་བོད་སྐད་ཀྱི་མ་ཕུན་དབྱེ་བ་བརྒྱུད་ཡོད་རེད་
ཨ་ནི་དབྱེ་བ་བརྒྱུད་ནང་ནས་ཨ་ནི་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་གཅིག་རེད་ ཨ་ནི་ང་ཚོའི་འདི་Dharamsala
ནས་ཐག་རིང་པོ་ཡོད་རེད་ ཨ་ནི་སློབ་སྦྱོང་གས་རྒྱ་གར་སློབ་སྦྱོང་གས་ལར་ཡོད་རེད་ཨ།
ཨ་ནི་སེ་ར་དང་དགའ་ཕྱན་འདི་ཚོའི་འགམ་འགམ་རེད། ཨ་ནི་.....ཨམམམ

ལེ་སེ་ར་དང་དགའ་ཕྱན་ལབ་ན་ག་རི་རེད་

ཀུ་སེ་ར་དགའ་ཕྱན་ལབ་ན་གྲྭ་ཚང་གྲྭ་ཚང་རེད་འུ།

ཨ་ནི་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་འདི་དཔེ་ཚེན་པོ་བྱེད་ཨ་ནི་སྤུ་གུ་དཔེ་མང་པོ་ཡོད་རེད།
ཨ་ནི་སློན་མ་ང་རང་རྒྱ་གར་ལུང་པར་ལ་ཡོད་དུ་ང་རང་དབྱིན་ཇི་སྐྱོ་བོ་ཡོད་རེད་ དབྱིན་ཇི་ཤེས་ཀྱི་མེད།
ཨ་ནི་བོད་ཡིག་ ཨ་ནི་ད་ང་ཚོ་བོད་པ་ཡིན་པར་ཚང་ཨ་ནི་ང་ཚོ་བོད་ཡིག་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས་རེད་ཏེ་
ཡིན་ནའང་ང་བོད་ཡིག་ཡང་འདི་འདྲ་ཡག་པོ་མེད་ ཨ་ནི་དག་ཆ་འདི་ཚོ་དཔེ་སྐྱོ་བོ་ཡོད་
ཨ་ནི་དབྱིན་ཇི་ཡང་ཡག་པོ་མེད།

ཨ་ནི་འདི་ནས་ང་རང་དབྱིན་ཇི་སྦྱང་ཡ་ཆེད་དུ་ཨ་ནི་འདི་ནས་ང་རང་ཨ་རི་ག་ལུང་བ་ལར་སླེབས་ཡིན།
ཨ་ནི་ད་ལྟ་ང་རང་ཨ་རི་ལུང་པ་འི་ཉེ་ལོ་ལར་བསྐྱེད་ཡོད་རེད་འུ་ ཨ་ནི་ད་ལྟ་འཛིན་གྲྭ་བརྒྱུད་བ་བར་དུ་འགོ་ཡིན་
I mean ད་ལྟ་འཛིན་གྲྭ་དགུ་བ་རེད་ཨ་ ཨ་ནི་སྐྱེ་ཟླ་བདུན་པ་ཚར་རེད་ཨ་ནི་འཛིན་གྲྭ་བརྒྱུ་བ་འགོ་ཡ་རེད།
ཨ་ནི་ཨ་རི་ལུང་པ་འདི་ག་འདྲ་ཞིག་འདུག་ལབ་ན་ཨ་ནི་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་དང་ཐེད་འདི་ཁོ་རང་ལག་ཁར་རེད་ཤག།
ཨ་ནི་ང་ཚོའི་རྒྱ་གར་ལུ་པའི་སློབ་གྲྭ་ཡིན་ན་
ཨ་ནི་སྤུ་གུ་ཚང་མ་ལར་སྐྱིག་ཚུག་དམ་པོར་བྱེད་ཨ་ནི་སྤུ་གུ་ཚང་མ་འགྲ་འགྲ་ ཨ་ནི་boarding school

ཡིན་དུ་ཨ་ནི་ཕུ་གུ་ཚང་མ་འཛིན་གྱ་གོལ་བ་དང་ཨ་ནི་ཕུ་གུ་ཚང་མ་སོ་སོའི་བྱིམ་ཚང་ལར་ལོག་འགྲོ་ཡ་རེད།
ཨ་ནི་འདི་ལ་ཡིན་ན་
ག་རེ་ཨ་ནི་བྱིམ་ཚང་ལབ་ན་ཨ་ནི་འཛིན་གྱ་ནང་བཞེན་ཕུ་གུ་སོ་སོའི་བསྐྱེད་ས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་རེད་ཨ་

ལཱ་ཨ་ནི་བྱིད་རང་ཚོའི་སློབ་ཕྲུག་ཚང་མ་མི་རིག་ག་རེ་རེད་

ཀཱེ་ཚང་མ་མི་རིག་བོད་པ་རེད། མང་ཆེ་བ་བོད་ནས་བསྐྱེད་ས་རྒྱུ་རེད་ ཨ་ནི་ཁ་ཤས་གཞིས་ཆགས་རེད་
རྒྱ་གར་ལུང་བ་གཞིས་ཆགས་ལར་སླེབ་རྒྱུ་རེད་ ཚང་མ་བོད་པ་རྒྱུང་རེད་ ཨ་ནི་བོད་བྱིམ་ལབ་ཀྱི་འདུག་བ་
འོ་འདི་བོད་པ་ཕུ་གུ་ཡི་ཡིག་གེ་རྒྱུང་སར་རེད།

ལཱ་བྱིད་རང་ཚོའི་དགེ་ཆེན་འདི་ཚོ་བོད་པ་རེད་དམ་

ཀཱེ་དགེ་ཆེན་མང་ཆེ་བ་བོད་པ་རེད་ཡིན་ནའང་འདི་ལ་དགེ་ཆེན་ཁ་ཤས་ཡོད་རེད་
ཡང་རྒྱ་གར་འདི་འདྲ་རྒྱ་གར་བསྐྱེད་ས་མཁན་ཡོད་རེད་ག་རེ་བྱིད་ནས་ལབ་ན་ང་འཚོ་རྒྱ་གར་ལུང་བ་ལར་བསྐྱེད་ཡོད་
རེད་ཨ་ འོ་འདི་བྱིམ་ནས་ཨ་ནི་ ཉིན་རྗེ་ Hindi རྒྱུང་མཁན་འདི་འདྲ་ཡོད་རེད།

ལཱ་ཨ་ནི་ད་ལྟ་བྱིད་ཨ་རི་ལུང་བར་སླེབས་ཡོད་རེ་འོ་ཨ་ནི་དང་བོ་སླེབས་དུས་ཚར་བར་ག་འདྲ་བྱུང་སོང་

ཀཱེ་དང་བོ་དང་ཨ་རི་ལུང་བར་སླེབས་ཨ་ནི་དང་རང་ཚར་བ་ག་རེ་བྱུང་སོང་ལབ་ན་
ང་ཨ་རི་ལུང་བ་སླེབས་ནས་ང་ཡིག་གེ་གཅིག་ཡ་ཤེས་ས་མ་རེད་བསམས་སོང།

ལཱ་ག་རེ་བྱིད་ནས

ཀཱེ་ཕུ་གུ་མང་ཆེ་བ་དབྱིན་ཇི་རྒྱུ་བརྒྱུ་རེད་འོ་ཨ་ནི་ཁོ་འཚོ་དང་བོ་དབྱིན་ཇི་རྒྱུ་བརྒྱུ་དུས་ང་རང་ཡང་མ
གོ་ཚོད་ཀྱི་མོ་འདུག་ ཨ་ནི་ད་མི་ཞིག་ལ་རྒྱུ་ཆ་ཞིག་འདི་དགོས་ན་དཔེ་ཞེད་རྒྱུང་དང་འཚོར་རྒྱུང་ཡ་ལུས་འདུག།
ད་དབྱིན་ཇི་དངོས་ནས་ཤེས་སར་མ་རེད་

ད་ང་ཨ་རི་ལུང་བ་སླེབས་ནས་ད་འདི་ག་སི་མཚོག་མེད་རེད་འདུག་ཨ་རེད་བསམས་འདི་འདྲ་བྱུང་སོང་
ཨ་ནི་འཛིན་ལར་འགྲོ་དུས་ཡིན་ཡང་ད་མི་མཉམ་དུ་རྒྱུ་ཆ་བཤད་ཡ་ཞེད་ཀྱི་འདུག་རེད་ཡ་
ག་རེ་བྱིད་ན་གལ་སྲིད་ངས་དབྱིན་ཇི་རྒྱུ་བརྒྱུ་ན་ང་ལོ་ན་ལོ་ཚོའི་ང་ལ་ཆ་ལེབ་བརྒྱབ་ཀྱི་རེད་བསམ་ཡང་གལ
སྲིད་ད་དབྱིན་ཇི་རྒྱུ་འདི་བརྒྱུ་ན་ང་འགྲིགས་ཡོད་ན་བསམ་ནས་སེམས་ནས་འདི་འདྲ་བསམས་ཀྱི་འདུག།

ལཱ་རྒྱ་གར་ལ་ཡོད་དུས་བྱིད་དབྱིན་ཇི་རྒྱུ་བརྒྱུ་བ་རེད་འོ་ཨ་ནི་སློབ་དེབ་ཚང་མ་དབྱིན་ཇི་ཐོག་ནས་རེད་བས་
འདི་ག་འདྲ་རེད།

children [who] were born in India. Our school is called “Tibetan Children’s Village School,” right? Oh yeah... that’s why there are all Tibetan children in the school.

Interviewer: Are the teachers Tibetan too?

Tenzin: Most of the staffs are Tibetan but there are some Indian teachers and also because we live in the country, there are people who learn Hindi too.

Interviewer: Now that you are in the United States, can you tell me about what kind of impression you perceived?

Tenzin: How I felt when I first got here is that I thought I wouldn’t be able to study here.

Interviewer: Why?

Tenzin: Most of the students speak in English and when they speak to me I couldn’t understand them. When I need to ask someone about something, I felt so nervous and shy. I thought I wouldn’t be able to learn English and thought it was useless that I came to the United States. When I enter into the class I get really scared to talk to people because I thought if I speak English and make mistake, they will make fun at me. I am always cautious about whether what I said is correct English or not. I always had such consciousness.

Interviewer: You studied English when you were in India. Were the textbooks in English? How is that?

Tenzin: There are textbooks that are all in English, but most of the answers for the assignments are completed by discussing with friends.

Interviewer: Then since you guys are all Tibetan, so you use Tibetan to communicate with each other?

Tenzin: Everyone uses it. During English period we sometime use English. However, there are not many people speaking in English because we all are Tibetans thus English rarely comes out from our mouths. Even if it does so, you have this conceptualization that other students will tease you... (*laughs*)

About CultureTalk: CultureTalk is produced by the Five College Center for the Study of World Languages and housed on the LangMedia Website. The project provides students of language and culture with samples of people talking about their lives in the languages they use every day. The participants in CultureTalk interviews and discussions are of many different ages and walks of life. They are free to express themselves as they wish. The ideas and opinions presented here are those of the participants. Inclusion in CultureTalk does not represent endorsement of these ideas or opinions by the Five College Center for the Study of World Languages, Five Colleges, Incorporated, or any of its member institutions: Amherst College, Hampshire College, Mount Holyoke College, Smith College and the University of Massachusetts at Amherst.

